

31.5.2017

Budjetointiohje vuoden 2018 Kevan jäsenyhteisön eläkemaksuihin ja tietoa eläkemaksujen muutoksista vuonna 2019

Yleistä arvioinnin taustaa

Tässä ohjeessa esitetään arvio vuoden 2018 työntekijän ja työnantajan palkkaperusteisesta eläkemaksusta sekä ohjeistetaan kuinka työnantaja voi arvioida vuoden 2018 eläkemienoperusteisen ja varhaiseläkemienoperusteisen eläkemaksun suuruuden.

Kevan jäsenyhteisön eläkemaksuihin vaikuttavat yksityisen sektorin TyEL-järjestelmän työeläkevakuutusmaksut sekä palkkakero, jotka sosiaali- ja terveysministeriö (STM) vahvistaa loppuvuodesta 2017. Tällä hetkellä arvio perustuu Eläketurvakeskuksen 21.2.2017 ja 15.5.2017 julkaisemiin ennusteisiin. Keva päivittää arvion, jos ennuste muuttuu.

Palkkaperusteinen maksu

Palkkaperusteinen maksu jakautuu kahteen osaan: työnantajan maksuun ja työntekijän eläkemaksuun. Työnantaja maksaa palkkaperusteisen eläkemaksun **maksuprosentin perusteella**. Lisäksi työnantaja pidättää työntekijän palkasta työntekijän eläkemaksun ja tilittää sen Kevalle.

Palkkaperusteiset maksut 2018	Arvioitu maksuprosentti palkoista
Työnantajan palkkaperusteinen maksu	16,75
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	6,35
Työntekijän eläkemaksu 53–62-vuotiailla	7,85

Varhaiseläkemienoperusteinen maksu (varhe-maksu)

Varhe-maksun kokonaismäärä on vuonna 2018 arviolta 1,00 % palkkasummasta. Ilmoitamme varhe-maksujen ennakkomaksun tarkan määrän tammi-kuussa 2018 samalla, kun lähetämme varhe-maksun **euromääräiset laskut**.

Varhe-maksussa on kolme maksuluokkaa, jotka määräytyvät jäsenyhteisön vuoden 2018 palkkasumman suuruuden perusteella. Palkkasummarajat ovat vielä arvioita ja ne täsmentyvät, kun STM vahvistaa vuoden 2018 palkkakero-

Varhe-maksun maksuluokka	Palkkasumma
pieniyönantaja	alle 2,10 milj. €
keskisuuri työnantaja	2,10– 33,6 milj. €
suurtyönantaja	yli 33,6 milj. €

31.5.2017

Pientyöntäjillä ja keskiuurilla työntäjillä vuoden 2018 palkkasumma vaikuttaa varhe-maksun määrään. Keva arvioi työntäjän palkkasumman vuoden 2017 ennakkomaksujen perusteella. Mikäli palkkasummanne muutos selvästi poikkeaa yleisestä palkkasummakehityksestä, ilmoittakaa meille vuoden 2018 palkkasummanne osoitteeseen elakevakuutusmaksut@keva.fi.

Pientyöntäjien varhe-maksu on keskimääräisen maksun suuruinen eli arviolta 1,00 % vuoden 2018 palkkasummasta.

Keskiuurten työntäjien varhe-maksuun hyvän budjetointiohjeen antaminen on kaikkein vaikeinta, sillä maksuun vaikuttavat sekä työntäjän palkkasumma että eläkemenot, jotka aiheutuvat 1.2.2015 – 31.12.2018 alkaneista työkyvyttömyyseläkkeistä ja kuntoutustuista.

Mikäli työntäjän palkkasumman muutos ei selvästi poikkea yleisestä palkkasummakehityksestä, paras arvio työntäjän vuoden 2018 varhe-maksusta saadaan kertomalla vuoden 2017 ennakkomaksu alla olevassa taulukossa olevalla arviointikertoimella 1,13. Muussa tapauksessa voitte ilmoittaa uuden palkkasumma-arvion vuodelle 2018 Kevälle yllämainittuun sähköpostiosoitteeseen ja tiedustella sen mahdollista vaikutusta varhe-maksuun.

Suurtyöntäjän vuoden 2018 varhe-maksuun vaikuttavat eläkemenot, jotka aiheutuvat 1.2.2015 – 31.12.2018 alkaneista työkyvyttömyyseläkkeistä ja kuntoutustuista. Budjetointitarkoituksiin paras arvio saadaan kertomalla vuoden 2017 ennakkomaksu alla olevassa taulukossa olevalla arviointikertoimella 1,13. Mitä suuremmasta työntäjästä on kyse, sitä tarkempi arvio yleensä on.

Maatalouslomittajien eläkkeiden perusteella syntyvä varhe-maksu esitetään laskulla aina erikseen myös pienillä ja keskiuurilla jäsenyhteisöillä. Maatalouslomittajien palkkasumma ei sisälly palkkasummaan, josta palkkasummaperusteisen varhe-maksun laskemme ja jonka perusteella päätelemme varhe-maksun maksuluokan. Edellytyksenä on, että olette ilmoitusliikenteen ohjeiden mukaisesti käyttäneet maatalouslomittajilla ilmoittajatunnusta 888. Maatalouslomituksesta aiheutuu näin kaikilla työntäjillä vain eläkemenoon perustuvaa varhe-maksua ja koko kustannus on perittävissä Melalta.

Eläkemenoperusteinen maksu

Eläkemenoperusteinen maksu voidaan alustavasti budjetoida kertomalla vuodelta 2017 perittävien eläkemenoperusteisten ennakkolaskujen yhteismäärä luvulla 1,01. Yksittäisen jäsenyhteisön eläkemenoperusteisen maksun määrään voivat vaikuttaa esimerkiksi kuntayhtymän purkautuminen tai kuntayhtymästä eroaminen.

Eläkemenoperusteista maksua budjetoitaessa on hyvä muistaa, että maksun määräytymiseen vaikuttaa vain ennen vuotta 2005 karttunut maksussa oleva eläkemeno. Maksun suuruuteen eivät vaikuta lainkaan vuoden 2018 palkka-

31.5.2017

menot, eikä maksun määrään voi vaikuttaa vuonna 2018 tehtävillä henkilöstöratkaisuilla. Tämän vuoksi suosittelemme, että maksuun varaudutaan euro-määräisellä summalla, joka ei ole yhteydessä vuoden 2018 palkkoihin.

Arviointikertoimet vuodelle 2018	
Eläkemenoperusteinen maksu	1,01
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu suuret työntantajat (palkkasumma yli 33,6 milj. euroa) ja keskisuuret työntantajat (palkkasumma 2,10-33,6 milj. euroa)	1,13

Tietoa eläkemaksujen muutoksista vuonna 2019

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyvässä tällä hetkellä eduskuntakäsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä (HE 15/2017 vp) ehdotetaan muutoksia Kevan jäsenyhteisön eläkemaksurakenteeseen vuoden 2019 alusta alkaen. Merkittävin muutos eläkemaksurakenteessa olisi se, että **nykyinen eläkemenoperusteinen maksu poistuisi kokonaan vuodesta 2019 alkaen. Kunnille ja maakunnille** tulisi maksettavaksi uusi euromääräinen **tasausmaksu, jota yhtiöt ja muut yhteisöt eivät maksaisi. Kaikki jäsenyhteisöt** maksaisivat **palkkaperusteisen eläkemaksun**, joka sisältäisi sekä **työansiopohjaisen eläkemaksun** että **työkyvyttömyyseläkemaksun**. Työntekijän eläkemaksun käsittely muuttuisi.

Kaikilta jäsenyhteisöiltä perittävä palkkaperusteinen eläkemaksu

Yksi työntantajalta perittävä **palkkaperusteinen eläkemaksu** kattaisi jatkossa sekä nykyiset työntantajilta ja työntekijöiltä perittävät palkkaperusteiset eläkemaksut että nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen eläkemaksun.

Uusi **työansiopohjainen eläkemaksu** korvaisi nykyiset työntantajan ja työntekijän palkkaperusteiset eläkemaksut. Samalla siirryttäisiin TyEL-järjestelmän tapaan kokonaiseläkemaksun käsitteeseen, eli työntantaja ei enää tilittäisi työntantajan ja työntekijän maksua erikseen, vaan maksaisi ainoastaan kokonaiseläkemaksun, jonka katsotaan sisältävän myös työntekijän eläkemaksun. Työntantaja pidättäisi edelleen palkanmaksun yhteydessä työntekijän iästä riippuvan eläkemaksun.

Uusi **työkyvyttömyyseläkemaksu** korvaisi nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen eläkemaksun, jota uusi maksu monella tapaa edelleen muistuttaa. Kevan suunnitelmana on, että työkyvyttömyyseläkemaksu määräytyisi siirtymäkaudella vuosina 2019–2022 kaikille työntantajille pientyöntantajan tapaan kiinteänä prosenttina (mukaan lukien maatalouslomitus). Kevan tavoitteena on kuitenkin säilyttää työntantajan kannustin panostaa työkyvyn ylläpitoon, välttää työkyvyttömyyttä ja etsiä ratkaisuja työn tarjoamiseen osittaisen työ-

31.5.2017

kyvyn säilyttäneille työntekijöille. Keskisuurilla työnantajilla ja suurtyönantajilla siirtymäajalla 2019–2022 alkaneiden eläketapausten vaikutus perittäisiin työkyvyttömyyseläkemaksussa vuodesta 2023 lähtien.

Työkyvyttömyyseläkemaksun laskuperusteet ja siirtymäkausi eivät riipu lain-säädännöstä. Näillä näkymin ne käsitellään Kevan hallinnossa myöhemmin vuonna 2017.

Työansiopohjainen eläkemaksu ja työkyvyttömyyseläkemaksu yhdistetään yhdeksi työnantajalta perittäväksi palkkaperusteiseksi eläkemaksuksi. Mikäli valmisteilla oleva kansallinen tulorekisteri on käytössä vuoden 2019 alusta alkaen, Keva lähettäisi kuukausittain työnantajalle ansioilmoituksiin perustuvan euromääräisen laskun, jolla työnantaja maksaisi palkkaperusteisen eläkemaksun. Muussa tapauksessa Keva ilmoittaa työnantajalle prosenttin, jonka perusteella työnantaja maksaa palkkaperusteisen eläkemaksun Kevalle.

Maksuennuste (prosenttia palkoista)	Vuosi 2019	Vuosi 2020
Työnantajan Kevalle maksama palkkaperusteinen eläkemaksu		
Työansiopohjainen eläkemaksu (katsotaan sisältävän työntekijän eläkemaksun)	23,30	23,30
Työkyvyttömyyseläkemaksu	1,10	1,10
Palkkaperusteinen eläkemaksu	24,40	24,40
Työnantaja pidättää <u>itselleen</u> työntekijöiltä palkanmaksun yhteydessä		
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	6,75	7,15
Työntekijän eläkemaksu 53–62-vuotiailla	8,25	8,65

Kuntien ja maakuntien tasausmaksu

Lakiluonnoksen mukaan nykyinen eläkemenoperusteinen maksu poistuisi kokonaan vuonna 2019. Kunnille ja maakunnille määrättäisiin uusi euromääräinen **tasausmaksu**, jota yhtiöt ja muut yhteisöt eivät maksaisi. Tasausmaksulla mahdollistetaan Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kestävä ja tasainen rahoitus pitkällä aikavälillä. Tasausmaksun kokonaismäärästä päättäisi valtiovarainministeriö Kevan esityksestä. Tasausmaksun kokonaismäärästä ei vielä voida esittää arviota, sillä siihen vaikuttaa oleellisesti sote- ja maakuntauudistuksen vielä keskeneräiset suunnitelmat.

Tasausmaksu jaetaan kuntien ja maakuntien kesken vuoden 2017 palkkasummien suhteessa. Jakosuhte kiinnitetään aluksi vuosiksi 2019–2028 ja se

31.5.2017

on selvillä vasta syksyllä 2018, kun sote- ja maakuntauudistuksen henkilöstösiirrot ovat tiedossa.

Kuntien osuus tasausmaksusta jaetaan kuntien kesken verotulojen ja valtion osuuksien suhteessa lukuun ottamatta harkinnanvaraisia valtionosuuksia. Maakuntien osuus tasausmaksusta jaetaan maakuntien kesken valtion rahoituksen suhteessa. Tasausmaksu ei siis millään tavalla riipu työnantajan henkilöstöstä eikä sitä ole tarkoitettu jyvitettyä kunnan tai maakunnan omistamille tai määräysvallassa oleville yhteisöille. Kunnan tai maakunnan kannattaa kuitenkin suunnittelussaan huomioida tasausmaksun tuleminen, vaikka arvioita sen suuruudesta ei vielä ole saatavilla.

Taloudellisen tuen maksuosuus (työnantajilla, jotka ovat järjestäneet etuuden Kevasta)

Taloudellinen tuki on ryhmähenkivakuutusta vastaava etuus. Taloudellisen tuen kustannusten arvioidaan jäävän vuonna 2018 alle 0,040 %:iin taloudellisen tuen alaisista palkoista eli selvästi alle ryhmähenkivakuutuksen maksun. Taloudellisen tuen kustannuksien oletetaan pysyvän suurin piirtein samalla tasolla myös 2019–2020.

Lisätietoja

Roman Goebel p. 020 614 2543

Katri Tolonen p. 020 614 2418

Allan Paldanius p. 020 614 2406

Sähköposti: etunimi.sukunimi@keva.fi